

LIIKUNTATAITOJEN OPPIMISEN JA OHJAAMISEN PERUSKURSSI 2022

Markus Soini

Anu Penttinen

Pienryhmien opettajat:

Tanja Mäntylä

Anu Penttinen

Irinja Lounassalo

Susanna Saari

© T. Jaakkola

Eri opiskelualustat

- LPE –opiskelijoilla Peda.net
 - f6f6353a (oman profiilin kautta) TAI
 - <https://peda.net/join/f6f6353a>
- VTE –opiskelijoilla Moodle

Tehtävät ja pienryhmätoiminta kuitenkin samanlaista kaikilla

LIIKUNTATAITOJEN OPPIMISEN JA OHJAAMISEN PERUSKURSSI

Tavoitteet:

- Osaavan liikuntataitojen oppimisen ja ohjaamisen periaatteet
- Hallitsevan liikuntataitojen oppimiseen ja opettamiseen liittyviä käsitteitä ja teorioita
- Ymmärtävän laaja-alaisesti liikuntataitojen oppimisen monimuotoisuuden

Sisältö:

- Liikuntataitojen oppimisen ja opettamisen käsitteet
- Liikuntataitojen oppimisprosessi
- Liikuntataitojen opettamisen tavoitteet ja perusperiaatteet
- Luennot 8t (1ao1-3 + VET) + lukupiiri 2t, yht. 10t
- Demot omissa ryhmissä (1ao1, 1ao2, 1ao3, VTE) 22t

Työtapa:

- Aktiivinen osallistuminen pienryhmäopetukseen (puhelin/läppäri mukaan demoille)
- Lukupiirin hyväksytty suorittaminen
- Pienryhmäesityksen valmistelu ja toteuttaminen

LIIKUNTATAITOJEN OPPIMISEN JA OHJAAMISEN PERUSKURSSI

Arviointi:

- 0-5

Arviointia tehdään pienryhmätoiminnasta

(itse- ja vertaisarviointi):

- 40% osallistumisen aktiivisuudesta
- 30% lukupiiristä (alustus/muistio)
- 30% ryhmätyöstä/-esityksestä

Laajuus:

- 2 op

LIIKUNTATAITOJEN OPPIMISEN JA OHJAAMISEN PERUSKURSSI

Lukupiiri

Lukupiiri on ryhmässä toteutettu oppimisprosessi, jonka aikana opiskelijaryhmä kokoontuu keskustelemaan alustusten pohjalta kirjallisuudesta esille nousseista teemoista. Tarkoitus on oppia yhdessä yksilöopiskelun sijaan ja samalla myös monipuolistaa opiskelutapoja.

Lukupiiritapaamiseen kukin ryhmän jäsen on valmistanut **etukäteen** lyhyehkön (korkeintaan yksi A4) alustuksen aiheestaan. Alustuksen ei pidä olla referaatti, **vaan kriittinen, keskusteluun innoittava pohdinta kirjan keskeisistä teemoista.**

Alustaja käsittelee aihettaan vapaasti ja problematisoiden. Alustuksen jälkeen teemoista keskustellaan puheenjohtajan johdolla.

LIIKUNTATAITOJEN OPPIMISEN JA OHJAAMISEN PERUSKURSSI

Lukupiiri

Puheenjohtajan (valitaan lukupiirissä) tehtävänä on:

- huolehtia aikataulusta
- pitää keskustelu käsiteltävän kirjan teemojen rajoissa
- pyrkiä siihen, että kaikki ryhmän jäsenet osallistuvat keskusteluun
- **Keskustelusta pidetään muistiota** (Valitaan sihteeri, joka laatii muistion)

Sihteerin (valitaan lukupiirissä) laatimasta muistiosta tulee ilmetä:

- keskustelun taustatiedot (ketkä olivat läsnä, tapaamisen kesto aika)
- keskustelun yleinen kulku, keskustelun teemat ja pääkohdat, mistä asioista oli erilaisia näkökantoja jne.
- **Muistio viedään pedanettiin/moodleen, oman ryhmän palautuslaatikkoon (nimikoi tiedosto osallistujien sukunimillä)**

LIIKUNTATAITOJEN OPPIMISEN JA OHJAAMISEN PERUSKURSSI

LUKUPIIRIKIRJA:

**Timo Jaakkola:
Liikuntataitojen
oppiminen ja
taitoharjoittelu.**

PS-Kustannus: Juva 2010.

Lukupiiriryhmät

1a01

- Arponen Samuel, Honkonen Silja, Kankaanpää Paavo, Käppi Maria
- Dahlberg Jenna, Hänninen Onni, Kantola Roosa
- Gröndahl Sara, Ilén Panda, Karjula Tuukka
- Föhr Anni, Isotalo Juho, Kinnunen Jenna
- Erkkilä Markus, Jalo Annika, Kivinen Emilia
- Halme Vili, Kalaja Silja, Korva Eveliina

Lukupiiriryhmät

1ao2

- *Kilpeläinen Aappo, Lundell Reija, Nordström Pippi, Rauvola Matias
- *Könönen Karla, Mahlamäki Justiina, Oikkonen Sanni
- *Lamberg Mona, Marchesani Antonio, Palmi Pinja-Päivikki
- *Lana Jussi-Pekka, Mäenpää Samuli, Palmi Petra
- *Lehtimäki Meri, Mäkelä Niilo, Peräkylä Vili
- *Lepistö Laura, Niemi Satu, Rautionaho Niko

Lukupiiriryhmät

1a03

- *Parikka Elsa, Rinta-halkola Jani, Tiilikainen Valtteri, Vehviläinen Aaro
- *Pere Salla, Rönkkö Saimi, Tulkki Kiira, Westerlund Anna
- *Puhakka Pauliina, Saarinen Liisa, Tuomaala Emilia
- *Puustinen Fiinu, Salo Urho, Tuominen Julius
- *Rahko Essi, Suutarinen Pyry, Tuunanen Joonas
- *Rauhala Sanni, Tapper Väinö, Uusitalo Emmi

Lukupiiriryhmät

VTE

- *Alatupa Konsta, Lehtonen Venla, Ranta Lumi
- *Kilpeläinen Pinja, Peltonen Liisa, Vainionperä Jemina
- *Korkonen Emilia, Päivärinne Mervi, Virtanen Janna
- *Korpinen Salla-Mari, Rannikko Liisa, Väisänen Veera

Liikuntaopintojen eteneminen koulutuksessa, LPE (Opinto-opas, 2020-23):

1. Liikuntataitojen oppimisen ja ohjaamisen peruskurssi
2. Liikkumisen havainnoinnin kurssi
-tavoite: Havainnointitaidon kehittyminen, omien vahvuuksien/ kehityshaasteiden analysointi, toisen oppijan liikkumisen analysointiin ja oppimisen ohjaamiseen perehtyminen.
3. Liikuntadidaktiikan peruskurssit osa 1 ja 2
-tavoite: Oppia ymmärtämään liikuntataitojen **rakentuminen ja erityispiirteet** eri liikuntaympäristöissä.
4. Liikuntadidaktiikan jatkokurssit osa 1 ja 2
-tavoite: Opiskelija **ymmärtää ja soveltaa** liikunnan didaktiikan periaatteita erilaisissa oppimisympäristöissä ja osaa käyttää motorisen oppimisen ohjaamisen menetelmiä.
5. Liikuntadidaktiikan syventävä kurssi
-tavoite: Motorisen oppimisen ja opettamisen **soveltaminen**. Oman osaamisen **monipuolistaminen**.

Kysymyksiä
kurssista/toteutuksesta?

Oppimisen määrittelyä

Oppiminen monisäikeinen käsite – siinä yhdistyvät:

- Neurologia
- Kognitiot
- Tunteet
- Sosiaalinen ympäristö
- Henkilöhistoria

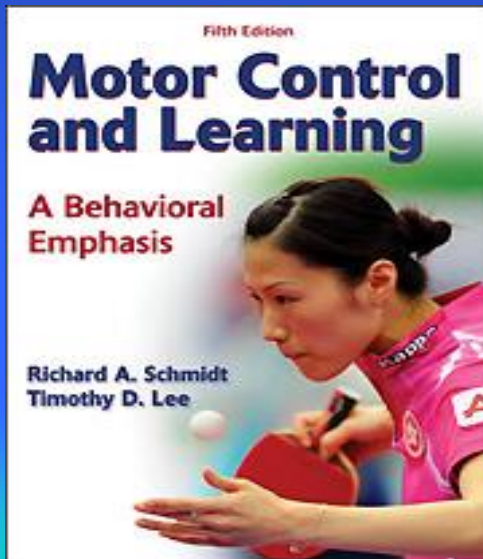
”Oppimisessa on kysymys **aivojen kuorikerroksen** hermoverkon toiminnassa tapahtuneesta **muutoksesta**, jonka itse elämyksellisesti voi kokea omien psyykkisten tulkintojen muutoksina. Vaikka yksilön oppimisen perusta onkin aivoissa, oppiminen on aina **ympäristösidonnaista**. Koemme maailman oman subjektiivisen tajuntamme perusteella eikä kukaan voi tulla ”katsomaan”, minkälainen tajuntamme on. Elämänkulku muodostaa jokaiselle oman ajatteluprosessin perustan (Heikkurinen, 1994)”

Käsitteitä...

- Motor learning (motorinen/taidon oppiminen):

”set of internal processes associated with practice or experience leading to relatively permanent changes in the capability for movement” (Schmidt & Lee, 2005, 302)

Eli ”harjoittelun aikaansaama kehon sisäinen tapahtumasarja, joka johtaa pysyviin muutoksiin potentiaalissa tuottaa liikkeitä”

Käsitteitä...

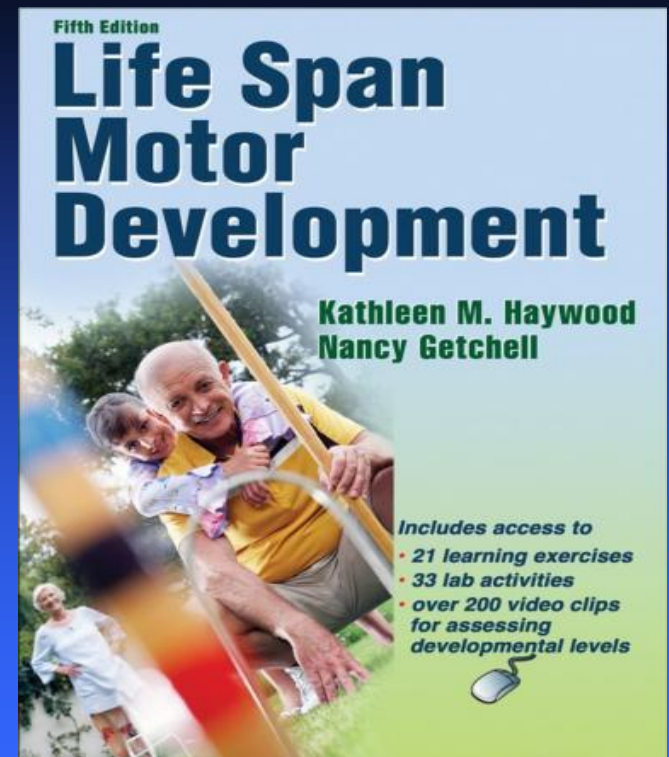
Taitoja opittaessa suoritus (Magill, 2014):

1. Paranee
2. Yhdenmukaistuu
3. Pysyvyys lisääntyy
4. On sovellettavissa muissa ympäristöissä

Muita taitojen oppimista sivuavia käsitteitä

Motorinen kehittyminen
(motor development)=

”jatkuva motoristen taitojen ja liikkeen säätelymekanismien kehittyminen varhaislapsuudesta vanhuuteen”
(Haywood & Getchell, 2009)

Muita taitojen oppimista sivuavia käsitteitä

Motorinen käyttäytyminen (motor behavior) =

havaittavissa olevaa käyttäytymistä, johon vaikuttavat harjoittelun lisäksi monet muutkin tekijät, kuten motivaatio, väsymys, kunto, tarkkaavaisuus ja vireystila

- Taidon oppimista laajempi käsite
- Lähellä termiä ”suoritus”

Oppiminen vai suoritus

Muuttuvat olosuhteet

-harjoitteluympäristö vaihtuu

Blokkiharjoittelu

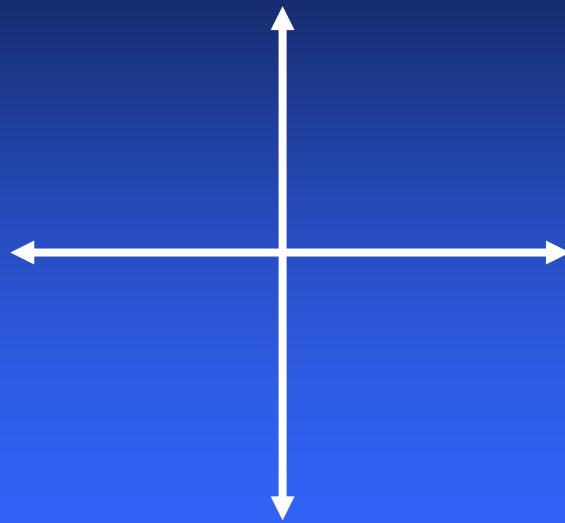
-harjoite vakio

Satunnaisharjoittelu

-harjoite vaihtuu

Muuttumattomat olosuhteet

-harjoitteluympäristö vakio

Taidon oppimisen vaiheet (Fitts & Posner 1967):

1. Kognitiivinen vaihe

- Taito yritetään ymmärtää ja hahmottaa kokonaisuutena

2. Välivaihe

- Taitoa harjoitellaan kovasti, joka sitoo havaintotoiminnat

3. Automaatiovaihe

- Taidosta on tullut kokonaisuus, jolloin havaintotoiminnot vapautuvat ympäristön seuraamiseen

Taitoluokitteluja

- Motorinen taito: ”*taito, joka vaatii vapaaehtoista kehon ja/tai raajojen liikettä tavoitteen saavuttamiseksi (Magill, 2006)*”
- Hieno vs. karkeamotoriikka (kitaran soittaminen – lapiointi)
- Suljettu vs. avoin taito (juoksu radalla, ympäristö vakio – juoksu maastossa)
- Erillis-, sarja- ja jatkuvat taidot (ampuminen - tanssijan askelsarja - uinti)
- Yksilö- vs. vuorovaikutteiset taidot (kolmiloikka-joukkuelajit)
- Gentilen luokittelu
 - Tarkastellaan taitoja usean eri ominaispiirteen mukaan. Sisältää 16 taitoluokkaa.

Opettamisen määrittelyä

Mitä on opettaminen (Mosston & Ashworth, 1994)?

- Opetustyylien spectri
- Sopivimman opetusmenetelmän (=tyylin) käyttämistä tehtävän tavoitteen saavuttamiseksi
- Taitavaa opettamista kuvastaa herkkyys vaihtaa opetusmenetelmästä toiseen oppimisen niin vaatiessa
- *"Opetus on kasvatustavoitteiden suuntaista intentionaalista vuorovaikutusta, jonka tarkoituksena on aikaansaada oppimista (Hirsjärvi, 1983)*
- **SO WHAT???**
 - Opettaminen on oppimista varten!
 - Opettaminen ei täten saa olla itsetarkoitus – **OPPIMINEN ON**
 - Keskittyminen liikaa opettamiseen kääntää opettajan katseen helposti pois oppijoista
 - Opettajalle vaikeaa ja haastavaa muuttaa rooliaan oppimisen ohjaajaksi

Opettamisen määrittelyä

Opetus on oppimaan oppimisen ohjausta - oppilas oppii ja kokee oppimisen, siksi:

- oppilaan on saatava paljon kokemuksia/harjoitusta
- kokemusten on oltava positiivisia: onnistumisen kokemuksia
- positiiviset kokemukset edellyttävät:
 - mielekkäitä tehtäviä/kokonaisia harjoitustilanteita
 - oppilaan omaa panosta, osaamisen testausta ja itsearviota
 - sopivien haasteiden tarjoamista, yksilöllisiä toteutusratkaisuja
 - teemassa pysymistä
 - vaihtoehtotehtäviä
 - hyväksymistä ja kannustusta

Taitojen oppiminen

Taitojen oppimisen taustatekijöitä

1. Taitojen oppimisessa paljon tiedostamatonta

”Ihmisillä on taipumus pyrkiä onnistumisiin ja toisaalta pyrkiä välttämään epäonnistumisia” (Atkinson 1964)

- Oppimiseen osallistuvat aivojen tietoiset ja tiedostamattomat keskukset
- Kokemukset, oppiminen, motivaatio, tunteet ja asenteet rakentuneet muistiin
- Eksplisiittinen (tietoinen) vai implisiittinen (tiedostamaton) oppiminen
- Tiedostamaton määrää oppijan motivaation ja ohjaa oppimista

Taitojen oppimisen taustatekijöitä

2. Liikuntakokemukset muodostavat ”liikunnallisen käsialamme”

- Automaatiotasolle opittu motorinen taito vaikuttaa toisten motoristen taitojen suorittamiseen ja oppimiseen

→ TAITOREFLEKSI (Eloranta, 2003)

- Intensiivinen, lajispesifi harjoittelu muuttaa lihaskoordinaatiota myös muissa liikuntamuodoissa
- Liikunnalliset kokemukset muodostavat oppijan liikunnallisuuden erityiset luonteenpiirteet

Motorinen lahjakkuus???

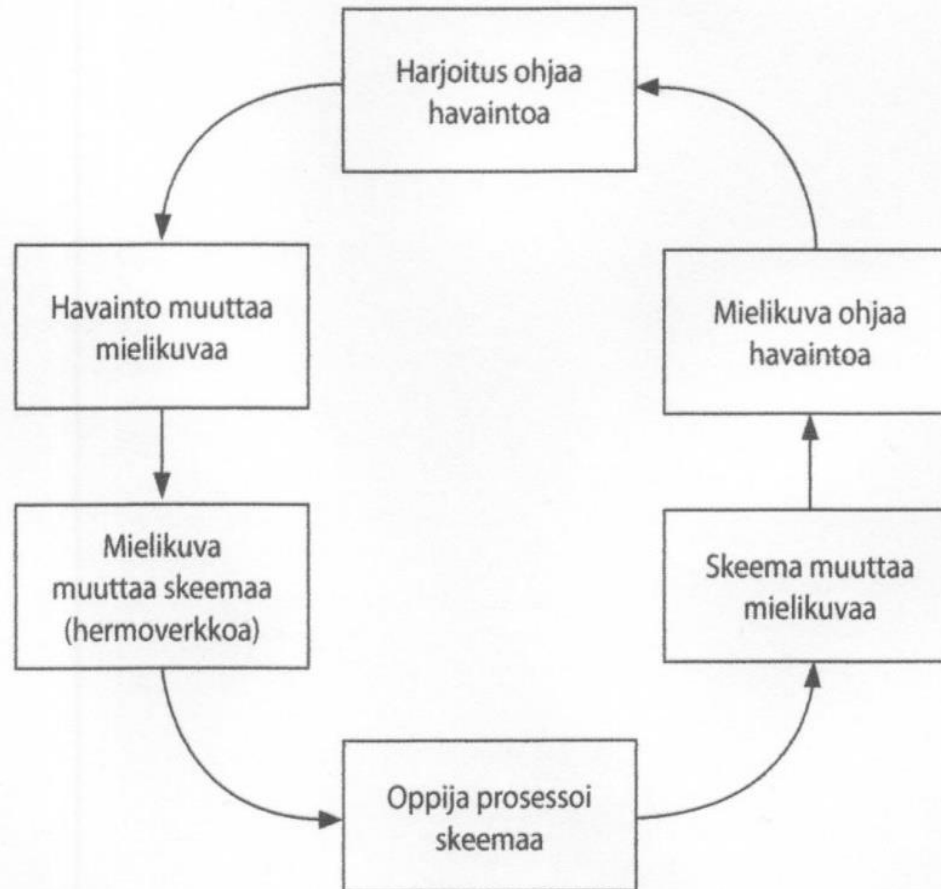
Taitojen oppimisen taustatekijöitä

3. Havainnointi edellytyksenä oppimisen kehittymiselle

- Aikaisemmat liikuntakokemukset ja –taidot ohjaavat oppijan havaintoja
- Oppiminen etenee ”havaintokehän” avulla

”Taitojen opettaminen mielikuvien luomista ja niiden muokkaamista”

Havaintokehä

Kuvio 4. Neisserin (1982) havaintokehä Elorannan (2007) mukaan

Taidon opettaminen

- Taidon opettamisessa oleellista
 - 1) Oppilaan motivaation synnyttäminen
 - 2) Toiminnan määrän maksimointi
 - 3) Tehokkaan oppimisympäristön luominen – ”apuopettajien käyttö”
 - 4) Opetuksen eteneminen loogisesti
 - 5) Kokonaissuorituksen harjoitteleminen

Taidon opettaminen

1) Oppilaan motivaation synnyttäminen

- Motivaatio käyttäytymisen ja oppimisen lähtökohta
- Sisäisen motivaation synnyttäminen opettamisen tavoitteena
- Opettämisen lähtökohta tulee olla oppilaan mielenkiinnon mukaista
- Oppimisen alkuvaiheen ei tarvitse seurata lajitekniikoita
- Pääidea: oppilaat motivoituvat toimintaan ja harjoitteluun

Taidon opettaminen

1) Oppilaan motivaation synnyttäminen

- Sisäinen motivaatio tarkoittaa toimintaan osallistumista toiminnan itsensä vuoksi -*”Toiminta puhtaasta ilosta, nautinnosta”*
- Ulkoinen motivaatio tarkoittaa toimintaan osallistumista ulkoisten syiden takia -*”Ulkoiset palkkiot, rangaistusten pelot”*
- Lapset ”syntyneitä liikkumaan” → sisäinen motivaatio selviö
- Myöhemmin kehityksessä ulkoiset motiivit mukaan

Taidon opettaminen

1) Oppilaan motivaation synnyttäminen

- Itsemääräämisteorian mukaan (Deci & Ryan 2000) sisäinen motivaatio koostuu:

A. Koettu autonomia -*”Musta tuntuu, että itse osallistua toimintaan omasta tahdostani”*

B. Koettu pätevyys -*”Kykyeni riittävät tehtävän suorittamiseen”*

C. Sosiaalinen yhteenkuuluvuus -*”On hienoa olla osa tätä ryhmää”*

Taidon opettaminen

1) Oppilaan motivaation synnyttäminen

Oppilaille kokemuksia:

- **1. Autonomiasta**
 - Mahdollisuus valita harjoitteista ja tuntien toimintatavoista, oma vastuu, tehtäväsuuntautuneisuus

Muista, että ohjattavan autonomia ei tarkoita kaaosta ja tottelemattomuutta

Taidon opettaminen

1) Oppilaan motivaation synnyttäminen

Oppilaille kokemuksia:

- **2. Pätevyydestä**
 - Oman kehittymisen ja yrittämisen korostaminen, omat henkilökohtaiset tavoitteet, eriyttäminen oppijoiden taitotason mukaan, yksityinen tehtäväsuuntautunut palaute
 - Oppilaiden motivaation kannalta tärkeää, miten opettaja suhtautuu virheisiin

Osa oppimista vs. virheistä rangaistaan

Taidon opettaminen

1) Oppilaan motivaation synnyttäminen

Oppilaille kokemuksia:

- **3. Sosiaalisesta yhteenkuuluvuudesta**
 - Yhteistoiminta, oppiminen yhdessä, toisen oppilaan huomioon ottaminen, toisen oppilaan auttaminen, hyvät ohjattavat apuopettajina

Taidon opettaminen

1) Oppilaan motivaation synnyttäminen

- Toiminnan motivaatioilmasto vaikuttaa sisäisen/ulkoisen motivaation syntymiseen

- Motivaatioilmasto

= Psykologinen ilmapiiri, joka ohjaa toiminnan tavoitteita

- Kriteerit menestymiselle/ epäonnistumiselle
- Itsevertailu/kilpailu

- Opettaja yhdessä luokan oppilaiden kanssa muodostavat toiminnan motivaatioilmaston

- Tehtävä/kilpailuorientoituneet oppilaat/opettaja

- **Kilpailu-/ tehtäväsuuntautunut motivaatioilmasto**

OPTIMAALINEN MOTIVAATIOILMASTO LIIKUNNASSA (Epstein, 1988)

MOTIVAATIOILMASTO

	<u>Tehtäväsuuntautunut</u>	<u>Kilpailusuuntautunut</u>
Tehtävä/resurssit	Eriytyneitä taitotason mukaan	Samanlaiset kaikille
Auktoriteetti	Vastuullisuus, valinnanmahdollisuudet	Kontrolloiva
Palkitseminen	Yksitystä, omaan kehittymiseen, yrittämiseen perustuvaa	Julkista, normatiivista
Ryhmittely	Yksilöllisiin/yhteistoiminnallisiin tehtäviin	Vertaileviin tehtäviin
Arviointi	Yksilölliseen kehitykseen perustuvaa, huomio prosessiin, virheet osa oppimista, yhteistyö	Normatiivista, julkista huomio lopputuloksessa virheistä rangaistaan
Ajankäyttö	Suoritusaika joustavaa	Suoritusaika rajattua

Taidon opettaminen

1. Oppilaan motivaation synnyttäminen

- On tärkeätä muistaa, että opettaja ei pysty suoraan motivoimaan ohjattavaa
- *Opettaja pystyy kuitenkin muodostamaan oppimisympäristöstä l. motivaatioilmastosta sellaisen, joka motivoi oppilasta*
 - *Huomioi, että jokaisella oppilaalla on oma kokemus ilmastosta !!!*

Taidon opettaminen

1. Oppilaan motivaation synnyttäminen

- Harjoittelun tulee sisältää opettajan ja oppilaan tavoitteen
 - a) Harjoittelun ydin (oppijan tavoite)
 - Tehtävä tarjotaan oppijalle hänelle mielekkäällä tavalla
 - b) Opeteltavan tehtävän tekninen ydin (opettajan tavoite)
 - Olennaisin ja välttämätön osa suoritusta
 - Lajin idea

Taidon opettaminen

2. Toiminnan määrän maksimointi

- **Liikuntataitoja opitaan tekemällä!!!**

—> Opettajan tulisi käyttää instruktioihin, näyttöihin, organisointeihin ym. niin vähän aikaa kuin toiminnan kannalta järkevää

- **Opetuksessa tulisi keskittyä enemmän ympäristön muokkaamiseen kuin lajitekniisiin asioihin**

Taidon opettaminen

2. Toiminnan määrän maksimointi

- Tehokkaassa ympäristössä monia mahdollisuuksia ja toimintatapoja oppimiselle
- Apuvälineiden käytöllä voi lisätä toiminnan määrää ja konkreettisuutta
- Tehokkaassa ympäristössä opetus mahdollisimman paljon eriytettyä

Taidon opettaminen

2. Toiminnan määrän maksimointi

- Tehokkaassa opetuksessa oleellisen asian harjoittelu lähtee liikkeelle jo alkuverryttelystä lähtien
- Taitava opettaja valitsee opetustyylinsä (esim. Mosston, 1999) niin ettei toiminnan määrä kärsi
- Opettajan ei pidä olla liikaa kiinni esim. opetustyyleissä

Taidon opettaminen

2. Toiminnan määrän maksimointi

- Organisoivat useita rinnakkaisia suorituspaikkoja
- Anna aikaa kokeiluun
- Väline mahdollisimman monelle
- Kannusta oppilasta ratkaisemaan itse haasteitaan
- *KOULUSSA: Välituntien, koulumatkojen, vapaa-ajan merkitys taitojen oppimisessa???*

Taidon opettaminen

3. Tehokkaan oppimisympäristön luominen – ”apuopettajien käyttäminen”

- Tehokkaassa oppimisympäristössä käytetään konkreettisia ”apuopettajia” oppimisen tehostamiseen
- Apuopettajat ovat konkreettisia opettamisen apuvälineitä, jotka luovat ja muokkaavat mielikuvia
 - Esteet, teipit, rinkulat, liitu ym. ym.
- Apuopettajat tekevät oppimisympäristöstä tehokkaan, koska:
 - A) Ne ”varmistavat”, että suoritus menee oikein
 - B) Ne vapauttavat opettajat perinteisestä roolista oppimisen ohjaajaksi

Taidon opettaminen

3. Tehokkaan oppimisympäristön luominen – ”apuopettajien käyttäminen”

- Apuopettajien vaikutus oppimiselle suuri, koska ne herättävät oppijoissa spontaania toimintaa
- Apuopettajat helpottavat ja ohjaavat oppimista ja tarjoavat vaihtelua harjoittelulle
 - Eriyttävä vaikutus

Taidon opettaminen

3. Tehokkaan oppimisympäristön luominen – ”apuopettajien käyttäminen”

- Apuopettajat saavat oppijat käyttämään sekä sisäisiä että ulkoisia aistejaan oppimisprosessissa
 - VRT. Havainto/Toiminta
- Apuopettajat ”ruokkivat” oppijan tiedostamatonta puolta
- Ainoastaan opettajan mielikuvitus apuopettajien käytön rajoitteena

Taidon opettaminen

3. Tehokkaan oppimisympäristön luominen - Siirtovaikutuksen huomioiminen opetuksessa?

- Ryhmittele ”samanlaisia” liikuntamuotoja ja taitoja esim. jaksoiksi
- Muista, että motoriset perustaidot ovat lajitaitojen taustalla
- Harjoituta taitoa erilaisilla välineillä
- Tehkää myös huonommalla puolella, kädellä ja jalalla
- Vaihtele liiketekijöitä: tila, aika, voima, suunta, taso, suhde
- **MONIPUOLISUUS** siirtovaikutuksen hyödyntämisessä avainsana

Taidon opettaminen

3. Tehokkaan oppimisympäristön luominen – Havaintotoimintojen tukeminen

- Oppilaille heidän osaamisensa mukaisia liikuntatehtäviä
- Kannusta oppijoita itse analysoimaan suorituksiaan
- Luo konkreettisia ja aitoja harjoitustilanteita
- Open näytöt oppilaiden taitotasoon täsmääviksi
- Ryhmätyöskentelyllä lisää ”näyttöjen” määrää
- Karsi ylimääräiset aistiärsykkeet pois oppimistilanteista
- Keskity yhteen asiaan kerrallaan
- Anna mahdollisuuksia ja aikaa kokeilla

Taidon opettaminen

4. Opetuksen eteneminen loogisesti

- Jokaisessa liikuntataidossa oppimisen kannalta enemmän ja vähemmän tärkeitä osia
- Ydinkeskeisen opettamisen lähtökohtana taidon oleellisimman osan harjoittelu
- Harjoittelun ydin ei muutu, vaikka oppijan taso vaihtelisikin
- Oppijan taitotaso määrittää, montako ”taitorengasta” on mahdollista rakentaa ytimen ympärille

Taidon opettaminen

4. Opetuksen eteneminen loogisesti

- Harjoittelun aikana oppija saattaa siirtyä ”ydinrenkaasta” toiseen
- Myös takaisinpäin siirtyminen mahdollista
- Oppijan motivaatio toimintaa kohtaan kasvaa, koska:
 - A) He tekevät mitä osaavat
 - B) Seuraava rengas tarjoaa haasteen
 - C) Oppiminen omassa kontrollissa
- VRT. konstruktivistinen oppimiskäsitys (Piaget, 1962)

Taidon opettaminen

5. Kokonaissuorituksen harjoittelu

- Perinteisessä opettamisessa toimintaa etenee osista kokonaisuuteen –periaatteella
- Opettamisessa voidaan harjoitella myös kokonaissuoritusta toiminnan alusta lähtien
- Opettamisen alkuvaiheessa kokonaissuoritus tarkoittaa riisuttua suoritusmallia, joka on oppijan taitotason mukainen
 - Suoritusidea ei muutu
 - Toiminta onnistumisen kynnyksellä

Taidon opettaminen

5. Kokonaissuorituksen harjoittelu

- Kokonaissuoritus on helppo omaksua ja hyväksyä
 - Toiminnalla järkevä tavoite
- Oppijat kokevat kokonaissuorituksen mielekkäänä
 - Mielekäs oppiminen (Ausubel, 1968)

Taidon opettaminen

5. Kokonaissuorituksen harjoittelemine

- Osista kokonaisuuteen vai kokonaisvaltainen oppimine???
- Osista kokonaisuuteen harjoittelulla paikkansa, mutta havaitsemme kokonaisuuksia ja opeteltavan tehtävän muodostama mielikuva aina kokonaisuus (Vereijken & Bongaardt, 1999)
- Erillis- ja jatkuvissa taidoissa opetuksen lähtökohtana kokonaissuoritus
- Sarjataidoissa osista kokonaisuuteen

Taidon opettaminen

5. Kokonaissuoritukset opetuksessa?

- Harjoituta taidon oleellisinta osaa: taidon idea, onnistumisen kynnys
- Helpota suoritusta
- Tehkää helpommilla välineillä
- Lähtökohtana kokonaisuus
- Taitotason karttuessa myös osaharjoittelu mukaan
- Tällöin: sekoita kokonais- ja osaharjoittelu toiminnassa

Muuta motoriikkaan liittyvää...

Monipuolisuus yksi avainsana taitojen oppimisessa

- ***Monipuolisuus???***
- **Motoristen perustaitojen monipuolinen harjoittelu**
- **Monipuoliset liikkumisympäristöt**
- **Monipuoliset liikuntavälineet**
- **Vuodenajat**
- **Sosiaalinen ympäristö**

Yhteenveto demojen opetuksia varten

- lähtökohta oppijan mielenkiinto
- tehtävissä aina mukana oppijan tavoite
- opetuksen toteuttaminen tehtäväsuuntautuneesti: autonomia, pätevyys, yhteenkuuluvuus
- paljon toimintaa – heti toiminta käytiin
- konkreettisia harjoitteita – ei ”kuivaharjoittelua”
- oppimisympäristön muokkaamista
- kokonaisharjoittelua
- mielikuvia helpottamaan ymmärtämistä
- liikkeelle taidon ydinosasta
- eteneminen loogisesti taidon rakenteen mukaan: syy-seuraus -suhteet

